

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi B. P.
o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem
Sądu Okręgowego z dnia 5 kwietnia 2006 r.,
w sprawie z wniosku T. S. i T. S.
przy uczestnictwie B. P., H. S. i T. D.
o zasiedzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 12 grudnia 2008 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania - skarżącej B. P.
na postanowienie Sądu Okręgowego [...]
z dnia 27 czerwca 2008 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Uczestniczka postępowania B. P. wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 5 kwietnia 2006 r., zmieniającym postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie o zasiedzenie nieruchomości, sygn. 95/03. Jako podstawę wznowienia podała art. 403 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Zdaniem uczestniczki postępowania postanowienie zostało oparte na protokole ustalenia stanu władania nieruchomością z dnia 10 marca 1976 r. opatrzonym sfalszowanymi podpisami rodziców wnioskodawcy J. i A. małż. S. Na sfalszowanie wymienionych podpisów wskazuje dołączona do skargi o wznowienie postępowania ekspertyza grafologiczna. Uzasadniając drugą podstawę wznowienia postępowania, B. P. zarzuciła, że postanowienie zostało uzyskane za pomocą przestępstwa polegającego na sfalszowaniu dokumentu. Nie przedstawiła jednak prawomocnego wyroku skazującego za popełnienie takiego przestępstwa.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił skargę o wznowienie postępowania.

Sąd odwoławczy uznał, że nie zachodzą wskazane przez uczestniczkę postępowania podstawy wznowienia postępowania. Samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza, że skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. Niezależnie od oceny w przedmiocie sfalszowania podpisów na protokole ustalenia stanu władania nieruchomością, stwierdzenie istnienia podstawy z art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wykazania, że podrobiony lub przerobiony dokument mógł mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia. Tymczasem z analizy akt sprawy, zwłaszcza uzasadnień postanowień Sądu obu instancji, wynika, że protokół ustalenia stanu władania nieruchomością nie stanowił podstawy ustaleń faktycznych w sprawie. Ustalenie, że A. i J. małż. S. przekazali gospodarstwo synowi T. S., zostało bowiem oparte na osobowych źródłach dowodowych. Powołując się na podstawę wznowienia z art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c., uczestniczka postępowania nie przedstawiła koniecznego dla stwierdzenia tej podstawy wznowienia postępowania prawomocnego wyroku ustalającego popełnienie przestępstwa.

W zażaleniu pełnomocnik uczestniczki postępowania zarzucił naruszenie art. 403 § 1 pkt 1 w związku z art. 410 § 1 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Jego zdaniem Sąd naruszył przytoczony przepis, ponieważ wykroczył, badając oparcie skargi na ustawowej podstawie wznowienia, poza formalne ustalenie, czy wskazana w skardze podstawa wznowienia jest wymieniona w ustawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli z jej uzasadnienia wynika, że podniesiona podstawa nie zachodzi. Taka skarga podlega – na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. – odrzuceniu jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 stycznia 1968 r., I CZ 122/67, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 154, z dnia 30 maja 1996 r., I CRN 101/95, OSNC 1996, nr 10, poz. 138, z dnia 28 października 1999 r. II UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133).

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym zażalenie podziela ten kierunek orzecznictwa. Dlatego zarzut naruszenia wskazanych w zażaleniu przepisów, oparty na wypowiedzianym niekiedy poglądzie, że skargę należy oddalić, jeżeli skarżący powołuje się na ustawową podstawę wznowienia, a tylko nie zostanie wykazane jej rzeczywiste zaistnienie, nie może donieść skutku.

Trafnie Sąd Okręgowy uznał, nawiązując do stanowiska wyrażonego w przytoczonym orzecznictwie, że nie zachodzi wskazana w skardze podstawa wznowienia, zwłaszcza przewidziana w art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. Dokument, na który powołała się skarżąca, jej zdaniem opatrzone sfałszowanymi podpisami A. S. i J. S., w ogóle nie stanowił – jak słusznie stwierdził Sąd Okręgowy – podstawy dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych. Ustalenie, że A. i J. małż. S. przekazali gospodarstwo synowi T. S. zostało bowiem oparte na zeznaniach świadków oraz wnioskodawców i uczestniczki postępowania. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd nie stwierdził – wbrew zawartym w zażaleniu twierdzeniom – że podstawę ustalenia stanowiły jedynie zeznania wnioskodawców i uczestniczki

postępowania T. D.. Dla oceny, czy rzeczywiście zachodzi przewidziana w art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. podstawa wznowienia postępowania ma też znaczenie to – co Sąd Okręgowy trafnie podkreślił – że w przedłożonej przez skarżącą ekspertyzie grafologicznej ekspert stwierdził, iż z powodu braku odpowiednich materiałów nie ma podstaw do jednoznacznych wniosków co do sfalszowania podpisów.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).